

KAMU REFORM TASARISINI REDDEDİYORUZ?!!

*"Bu ülkenin toplumsal durumunun,
her türlü yadsımının ötesinde çok hüçün verici bir görünüşü de,
şu anda halkın tüketim gücünde bir azalma olduğu
ve yoksulluk ile sıkıntının yarattığı baskı arttığı halde,
aynı zamanda üst sınıflarda, sürekli servet birikimi görölmekte,
yaşam tarzlarında lüks daha bir yer tutmaktadır,
zevk ve eğlence olanakları artmaktadır, "*

(İngiliz Bakan Gladstone'ın İngiliz Avam Kamarasında,
1843 yılındaki konuşmasından,.."

Sermaye Sınıfı Kamuda yeniden yapılanma" ya neden İhtiyaç duyuyor?

"Bu reform piyasaya saygılıdır ve mümkün olduğu ölçüde piyasa araçlarını kullanır"

1980lerle birlikte, dünya kapitalist sistemi, içine düştüğü yapısal krizden çıkmak için "küreselleşme", "yeni dünya düzeni" adı altında uyguladığı ekonomi-politikalarla sermaye sınıfının önündeki engeller tek tek kaldırılırken, emeğin haklarını kısıtlamaya, örgütlülüğünü dağıtmaya ve direncini kırmaya yönelik büyük bir çabaya girişmiştir. Böylece yoksullardan varıllara, az gelişmiş ülkelerden gelişmiş ülkelere büyük bir kaynak transferini amaçlayan uygulamalar yürürlüğe konulmuştur,

Ülkemizde bu neoliberal politikalar 24 Ocak 1980 kararlarıyla resmen başlatılmıştır ve 12 Eylül 1980 darbesi bu politikaların uygulanması için gerekli olan toplumsal koşulları yaratılmıştır. Ekonomi politikalarını küreselleşme, özelleştirme ve serbest piyasa kuralları doğrultusunda belirleyen siyasal İktidarlar, IMF, DB, DTÖ, NATO ve AB direktifleri doğrultusunda, başta işçi sınıfı olmak üzere geniş halk kesimleri üzerinde büyük tahribatlar yaratan yasalar çıkartmış/ çıkartmaya da devam etmektedir.

Bunun en yeni örneği, şu sıralar meclisin gündeminde olan Kamu Yönetimi Reform tasarısıdır. Tüm diğer sermayenin çıkışını esas alan yasalarda olduğu gibi KAMU YÖNETİMİ REFORMU yasa tasarısının da genel gerekçesi "AB müktesebatma uyum çerçevesinde Avrupa Yönetim Özerklik Şartı gereği" şeklinde açıklanmaktadır.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, yaklaşık yirmi yıldır uygulanan neoliberal politikaların bir uzantısı olarak şekillenmiş, sermayenin girebildiği tüm alanlara, tüm yerelliklere girmesinin ve bu sayede belirli ellerde toplanmasının aradı olarak kurgulanmış, sivil toplumcu akımların da desteklediği bir "yerelleşme" hareketidir ve kamusal alanın olabildiğince daraltılması ve ticarileştirilmesi hedeflenmiştir.

Tasarının genel gerekçeleri metninde;

*"Yeni kamu yönetimi anlayışı ve Avrupa Yönetim Özerklik Şartı gereği, kamu hizmetlerinin mahalline en yakın yerde ve **uygun yönetim aktörleri** tarafından çözümlenmesi gerekmektedir. Bu açıdan, kamu İhtiyaçlarını karşılamak üzere yerine getirilecek hizmetlerin merkezi idareden mahalli İdarelere devri tek başına yeterli olmayabilin **Kamu hizmetlerinin daha etkili, verimli ve süratli çözülebilmesi için merkezi İdare ve mahalli İdareler tarafından yerine getirilmesi gereken bazı kamu hizmetlerinin yetkili organların kararı ile gerektiğinde üniversitelere, noterlere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, özel sektöre ve alanında uzmanlaşmış sivil toplum örgütlerine** gördürülebilmesine İmkan tanınmaktadır./denilerek niyet ortaya konulmaktadır,*

"Kamu Hizmetlerinin ve Kamu Çalışanlarının Özel Şirketlere Devri" olarak da özetlenebilecek olan bu yasa tasarısı esasen uzun bir geçmişe sahip olsa da, son yıllarda uygulanması yönünde çalışmalara hız verilmiştir. Emekçilerin gündemine ilk 1993 yılında "yeni çalışma biçimlerinin tanımlanması ve uygulanmasıyla" sözleşmeli, geçici, devamlı, taşeron kavramlarıyla girmiştir. Birçok kamu kurumunda

öncelikle kamusal hizmetler parçalanmış, bölümlere ayrılmış, bu sayede birtakım hizmetler özelleştirilmiş ise de bugüne kadar Kamu Emekçilerinin örgütlü mücadelesi karşısında sermaye sınıfı açısından tam bir başarıya ulaşamamıştır.

Bu gün 2001-2005 dönemini kapsayan 3. plan kapsamında tam da AKP hükümetinin "her şeyi satalım" mantığına uygun bir anlayışla tekrar gündeme gelen bu tasarının yasalaşması da sermaye çıkışlı diğer birçok yasa gibi AKP hükümetine kalacak gözüküyor*

Kısaca "Kamu Reformu" olarak adlandırılan bu çalışma "Kamu Yönetimi Temel Kanunu, Mahalli İdareler Kanunu ve Kamu Personel Yasası" olmak üzere 3 tasardan oluşan kapsamlı bir pakettir. Kamu İşleyişine yönelik stratejik düzenlemeler Temel Kanunda yer almış ve diğer kanunlar bu çerçevede hazırlanmıştır. Tasarı paketi, genel olarak devletin rolü ve örgütlenmesini değiştirmeye dönük olarak, bakanlıkların yapısını, bağlı ve ilgili kuruluşları, taşra örgütlenmesini, yetki ve görev dağılımını düzenleyen hükümler ile Kamu Personel Rejimini içermektedir.

Tasarıların her maddesine sinen esaslar, bir bütün olarak kamunun rolünü ve yapısını yeniden belirleyen bir strateji özelliğindedir. Bu strateji, gerek AB, IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası gerekse TÜSİAD gibi ulusal sermaye örgütleri ve onların sözcüsü partiler tarafından savunulan ekonomik sorunlardan esas olarak devletin büyümesini ve hantal yapısını sorumlu tutan, krizden çıkışın tek yolu olarak "Sosyal Devletin küçültülmesini gören anlayışın hayata geçirilmesi politikalarıdır,. Böylece Devletin geleneksel görevlerine (savunma, iç güvenlik, yargı, mülki idare, dışişleri) geri dönmesi ve kamu hizmetlerinin özelleştirilerek, sermayenin ticarileştirme arzusuna ve serbest dolaşımına açılması hedeflenmiştir.

Kamu Hizmetleri Nasıl Küçültülür? Hizmetler Nasıl Paralı Hale Getirilir?

Bunun gereği, Merkezi İdare tarafından yürütülen bir çok hizmetin mahalli İdarelere devredilmesi idir. Adalet, Savunma, Güvenlik, Dış ilişkiler, Dış Politika, Maliye, Hazine, Dış Ticaret, Gümrük, piyasalara ilişkin düzenleme hizmetleri, milli eğitimde eğitim ve öğretim gibi görevler Merkezi İdarenin yetkisinde kalırken, Dışişleri, Milli Eğitim, Bayındırlık ve İskan,

Sağlık, Ulaştırma, Tarım ve Köylüşleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Kültür ve Turizm ile Çevre ve Orman Bakanlıklarının taşra teşkilatları ile SHÇEK, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatları ve bunlara bağlı bütün kurumlar belediye sınırları içerisinde belediyelere, belediye sınırları dışında ise il özel idarelerin yetkisine verilecektir.

Merkezi idare küçültülmekte iken yerel yönetimlerin işlevi büyütülmektedir. Burada asılan "merkezi idarenin" değil, "kamu hizmetlerinin" küçültülmesidir. Merkezi idare hizmetlerinin yerel idareye devri, kamu hizmetlerinin piyasaya açılmasının ara aşamasıdır. Aşıl küçülme bu hizmetlerin piyasaya açılmasından sonra ortaya çıkacaktır. Yapılacak her hizmet özelleştirilmekte, yani piyasaya açılmaktadır. Artık vatandaş müşteridir, Devletin Anayasal bir yükümlülük olarak üstlendiği ve kamusal hizmet olması gereken sosyal güvenlik, sağlık, eğitim, çocuk bakımı, ısınma, ulaşım, alt yapı, doğal kaynakların bulunması ve işletilmesi gibi alanlarda "asli ve sürekli görevlerini" yerine getirebilmesi için "sürekli görevlilere" ihtiyacı kalmayacaktır. Kamu kurumlarının piyasada üretilen hizmetleri haksız rekabet oluşturacak şekilde, yani özel hastanelerden daha ucuza sağlık, özel okullardan daha ucuza eğitim gibi, üretmesi yasaklanmıştır, Yani kamusal hak olan eğitim, sağlık, ulaştırma, enerji, tarım, çevre, kültür vb hizmetler paralı hale getirilmektedir«

Böylece hizmetler, piyasada belirlenen tutarlar doğrultusunda, sadece satın alınabilecektir. Parası olanlar tarafından.....

Tasarının görev, teşkilat ve istihdam olarak doğrudan etkilediği bazı kurumların gelecekteki durumları şu şekilde özetlenebilir;

Ä) Milli Eğitim Bakanlığı: Millî eğitim personeli, okul binaları vb il özel idarelerinin sorumluluğuna bırakılmakta, okullar kendi bütçeleri olan ve vefilerin de katıldığı birliklerce yönetilen bağımsız birer ticarî işletme haline getirilmektedir. Taşra teşkilatı olmayan MEB, sonuçta ülkede geçerli eğitim programlarını hazırlayan ve denetleyen sınırlı sayıda uzmanın çalıştığı bir kurum haline dönüşecektir.

B) Sağlık Bakanlığı: Sağlık Bakanlığı "doğrudan tedavi hizmeti sunan, hastane işleten ve personel

istihdam eden bir yapıdan çıkartılarak" koruyucu sağlık hizmetleri dışındaki hizmetler personel, bina vb, ile İl Özel İdarelerine devredilecektir,

C) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı: Bakanlığın bugün yerine getirdiği görevlerin nerdeyse tamamı il özel idarelerine devredilecektir. Tasarıda merkezi idareye bırakılmış açıkça tanımlı tek görev acil durum yönetimi ile ilgili ulusal düzeydeki hizmetlerdir, Tasarlarda Bakanlığın kaldırılarak Şehirleşme/ Yerleşme ve Çevre Bakanlığı olarak yeni bir Bakanlığa bağlanması da söz konusudur,

D) Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü: Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde devirler İstanbul İlinde Büyükşehir Belediyesine diğer illerde özel idarelere olacak şekilde düzenlenmiştir.

E) İller Bankası Genel Müdürlüğü: İller Bankası özerk ve gerçek bankacılık kurallarını uygulayacak, ihtisaslaşmış bir yatırım bankası niteliğine kavuşturulması için bankacılık dışındaki görevlerinin yerel yönetimlere devri hedeflenmiştir,

F) Karayolları Genel Müdürlüğü: Tasarıda ulusal ulaşım hizmetleri merkezî idare görevleri arasında tanımlanmıştır. Ancak Genel Müdürlüğün karayolu hizmetlerini yerine getiren kimlikten uzaklaştırılarak daha çok koordinasyon işlevine kaydırılmasına, Kurumun Kuruluş Yasasında yapılacak değişikliklerle hizmetlerin satın alınmasına ve özelleştirilmesine yönelik bir politikanın izleneceği anlaşılmaktadır.

Merkezi İdare Asli Görevlerini Yapmayacak Ne Yapacak;

Adalet, Savunma, Güvenlik, Dış İlişkiler, Dış Politika, Maliye, Hazine, Dış Ticaret, Gümrük, piyasalara ilişkin düzenleme hizmetleri, millî eğitimde eğitim ve öğretim gibi görevler Merkezi İdarenin yetkisinde kalmaktadır, Yani, bütçe harcamalarının en büyük kısmını yine askeri harcamalar oluşturacaktır. Daha fazla silah, daha fazla askeri teçhizat alınacaktır, Sırf emekçi halkın çocukları Amerikan çıkarları için Afganistan'da, Bosna'da, Somali'de, Irak'ta ölsün/öldürsün diye,....

Mahalli idarelere görev devri yapılmaktadır ancak maddi kaynak aktarımı yoktur. Mahalli İdarelerin kendi kaynaklarını yaratmaları öngörülmektedir, "her hizmetin bir bedeli vardır" denilerek hizmetlerin satılması ve vergilerin artırılması yolu ile kaynak

yaratılması amaçlanmaktadır. Buda demek oluyor ki, "ödediğimiz vergiler bize yol, su, elektrik, köprü, altyapı olarak dönüyor, batık bankalara aktarılıyor, yetmiyor ikinci kez vergilendiriliyoruz**"

Hizmetler Özelleşti, Şimdi Sırada Kamu Emekçilerinin İş Güvencesinin Kaldırılması var,,.

Yine yasa tasarısının genel gerekçesinde, bütçenin esas itibariyle kamu görevlilerine maaş dağıtan ve faiz ödemelerinin yapıldığı bir mekanizmaya dönüştüğü, mevcut yaşanan sorunların ana kaynağının "aşırı ve dengesiz personel yapısı", "performansa dayalı olmayan çalışma ve ücret sistemi" ve "verimliliğe dayalı olmayan ve haksız ücret farklılıkları" olduğundan bahisle istihdam politikalarında da değişiklik öngörülmekte;

Devlet yapılanmasında; müsteşarlık, genel müdürlük, kurul başkanlığı veya daire başkanlığı, ve şube müdürlüğü unvanları korunuyor, diğer unvanlar kaldırılmaktadır.

Mahalli idarelere devredilecek bölge ve il müdürlüklerinde çalışan personel, kadrolarıyla birlikte belediye veya il özel idarelerine devredilirken sözleşmeli statüde çalışmak temel istihdam yöntemi haline getirilmektedir, Kadro ve istihdam ilkeleri Maliye Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığınca belirlenecek unvan ve sayı standartlarına uygun olarak karar organlarınca belirlenecek ve "Norm Kadro" esas alınacaktır,

Sürekli olarak "kamuda istihdam fazlası" ndan söz edilmektedir. İstatistiklere baktığımızda ülkemizde 2.200.000 memur kadrosu olduğu görülmektedir, Bu sayı Türkiye nüfusunun %4' ünü geçmemektedir. İstihdamın azaltılmasını dayatan emperyalist ülkelerde ise kamuda çalışan memurların ülke nüfuslarına oranları %10' lara ulaşmaktadır.

Yine, bütçe harcamalarında en büyük payın "kamu emekçilerine ödenen maaş ve faizler" olduğu belirtilmektedir. Kamu emekçilerinin bütçeye getirdiği yıllık harcama payı, batık bankalara aktarılan 50 milyar dolar'dan daha azdır üstelik kamu emekçileri gelirleri üzerinden en yüksek vergiyi peşin olarak ödemektedirler. Kaldı ki bütçenin %60'ını IMF' ye ödenen faizler, %20 civarını da "savunma" harcamaları oluşturmaktadır.

Personele ödenecek, maaş ve ücretlerin yıllık tutarının İl Özel İdarelerinde bütçe gelirlerinin %40'una, belediyelerde ise nüfusuna göre 10.000'e kadar %40'ını, 10.000'den fazla belediyelerde %35'ini Büyükşehir ve Büyükşehir İlçe ve belde belediyelerinde %30'unu geçemeyeceği hükme bağlanmıştır. Ödenecek maaşın %30'u geçmemesi aslında "performansa dayalı ücret artışı"nın hiçbir mesneti olmadığını göstermektedir. Bir emekçinin ücret artış koşulu aslında başka bir emekçinin işten atılması anlamına gelmektedir.

Böylece mahalli idareler, personeli iş güvencesiz çalıştırmak imkanına kavuşacaklar ve 7. Plandaki "proje çalışması" şeklinde esneklik uygulama alanı bulacaktır. Bir proje başlarken (bütçe rakamı da artacağından) eleman istihdam edilebilirken, proje bitince çalışanların işine son verilecektir. Çalışanlara iş güvencesiz, sendikasız, toplu sözleşmesiz bir çalışma dayatılmaktadır.

Katılma, Şeffaf ve Etkin Bir Kamu Yönetimi İddia ediliyor,

"Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısında ifade edildiği gibi, hükümet bu değişiklikleri" katılımcı, şeffaf ve etkin bir kamu yönetiminin kurulması, kamu hizmetlerinin kaliteli, süratli, etkili, adil ve ekonomik bir şekilde sunulması" için yapıldığını iddia ediyor. Elbette katılımcı, etkin, adil bir devleti ve kamu hizmetini "kim istemez? Yıllarca bu hedefler için mücadele edilmedi mi? Belki geniş bir kitle de bu hedefler açısından tasarılar destek veriyordun Ancak burada can alıcı soru "bu hedeflere nasıl ulaşılacak?" sorusudur. Hükümet ve Tasarılar bu soruya "piyasa ilkeleri çerçevesinde, finansmanı fiyatlandırma ile sağlanarak, performansını sürekli göstermek zorunda olan sözleşmeli personel eliyle" diye yanıt veriyor. Biz ise "kamusal alanda kalarak, finansmanı vergilendirme yoluyla sağlanarak, kadrolu istihdam edilen personel eliyle ve halkın söz ve karar sahibi olduğu mekanizmalarla" diye yanıt veriyoruz, Bu hedefe uygun kamu yapılanması ne genişlikte olacaksa, devletin büyüklüğü de o oranda olmalıdır.

Sonuç olarak;

Yazı başında alıntılanan 1843 İngiltere" sinden daha ağır ekonomik, sosyo-politik koşullarda olduğumuz açıktır ve çıkacak bu yasalar bizleri ezen ağır ekonomik koşulları daha da derinleştirecektir,

KYTK'da kamu hizmeti ve kamu yönetimi piyasa egemenliğinin kabulü noktasından ele alınmaktan bu çerçevede düzenlemeler yapan bir tasarı niteliğindedir. KYTK, bu anlamda 1980'lerden beri Türkiye'de uygulamaya konulan serbest piyasa ekonomisi anlayışının, çıkarılan yasal düzenlemelerle oluşturulan zorunlu değişimin kamu yönetimini bütünüyle teslim alması anlamını taşımaktadır. Yani işçi sınıfının tüm tarihsel kazanımlarının elinden alınması demektir.

Biz Kamu Emekçilerinin Tüm Tarihsel Kazanımlarını Sahipleniyoruz^

Söyleyecek Sözümüz var.

Çalışma Hakkı en doğal insan hakkıdır; Bu nedenle; toplumun önemli bir kesimiyle meslektaşlarımızı da ezen ağır ekonomik koşulların emekçiler lehine değişmesi için şimdi tüm emekçilerinin çıkarlarının ortak olduğunu bilince çıkararak, birlikte davranmak, çoğalmak ve direnmek zamanıdır.

Talep ediyoruz;

AB, IMF, DB, DTÖ ve NATO dayatması olan bu Kölelik yasaları derhal geri çekilmelidir.

İşsizlik yasaklanmalıdır*

Üretim araçları kamulaştırılmalıdır,

Çalışma saatleri düşürülmelidir.

Üretim merkezi planlama ile kontrol edilmelidir.

Örgütlenme hakkımız güvence altına alınmalıdır.

İnsanca yaşanabilecek ücret verilmedi,

Eğitim-ve Sağlık herkese eşit ve parasız verilmelidir,

"Günümüzde özgürlük;

özgür olmak için mücadele etmeyi seçme özgürlüğünden başka bir şey değildir/"

SARTRE

Jeoloji Mühendisleri Odası